

Ljubljanski ZVON

Leposloven in znanstven list.

Štev. 4. V Ljubljani, dné 1. malega travna 1893. Leto XIII.

Titus Marcus.

Arheološka legenda.

Izkopali spet novih so čúdes?

Kaj ležalo je spet pod zemljój?

Kdor po cesti prihaja, obstane,

Radovednežev véča se roj.

Mrgolí jih vse črno kopačev,

Razkopávajo tri že tu dni;

Zije jama globóka, široka,

Zije zemlja na štíri straní.

Bili témelj kopati začeli

Bogatinu za letni so grad —:

Dnes pod krampom, motikoj, lopatoj

Nov zabliška povsod se zaklád!

Učenjaki pa modri iz mesta

Po globini že brskajo téj,

Izkopíne pobirajo drage,

Ponesó jih s sebój za muzéj.

Glej tu prstanov, fibul, uhánov —

Krasotícam bogatim nakras!

Tam črepinje ležijo oh, škoda —

Preumetno obslikanih váz.

Tu denarjev je brónastih lónec,

Starodavni kovál jih je Rim;

Zrjavél leží meč tam iz jekla;

Kdo li pásal, boril se je z njim?

Tam na stráni med péskom in pródom

Stojí stene po konci še kos;

Kaj pomenjajo pestre té freske?

Triumfatorski nékak je voz.

Tu malik leží marmornat — ženska!

Kdó odbíl ji je roki obé?

Občudúj idealno tó glavo!

Ali videl že lepše si kjé?

Glej, tam v kotu kopač pa je s krampom

Ob kamnít sarkofág zdaj zadél!

TITVS MARCVS napis na pokrovu —

A čegáv pod njim prah in pepél?

»Kdó je tá, ki v tem grobu počiva?«

Vsi ugibljejo — níkdo ne vé.

Stopi starec zljaj tuj k sarkofagu

Pa nezvano tam číta imé

Na visóko gorjačo popotno

Stas opira si sključeni svoj;

Kak zgubančeno lice je čudno!

Kjé na svetu ták nosijo kroj?

Do pasú visí brada mu siva,

Zbrav srebrnih čez pleča mu lás;

Ves zamišljen v napis je na rakvi . . .

Tu vzjasní se mu mrační obraz!

»Tite Marce! — Oh, tu sem te našel!

Kjé so dnevi pač tisti sedáj,

Ko pri čaši sva vinca sedela

Tam . . . tam v Rimu ponosnem nekdáj!

»Pómuš krčmo ob Tiberi nizko?

Tam sva shájala dan se na dan,

Tam Falérnec je tekel najslajši,

Tam prelép sva mnog sánjala san.

»Kjé sedaj je, ki nama je stregla,
Črnolasa krčmarjeva hči?
Kjé so óde, ki tam si jih zlagal
Na čaróbné ti njene oči?

»Iz avgurov lažnivih, neumnih
Kakšne norce si, bratec, tam bril!
V epigramih preslanih nešteti
Na sleparje svoj žolč si izlil!

»Kaka vselej pa bila je gneča,
Kàdar pesmi robóvom si bral!
Da navdušenje kočó podere,
Jaz že časih sem skoro se bal.

»In najhujša je bila satira,
Na Caligulo ki si jo spél;
Poezije, sarkazma vrhunec ...
Vse pravičnike ž njoj si razvnel.

»Koljkor vérzov -- strél toljko si métal
Na trinoga ko Zevs iz nebá;
Prerokóval zatirancem dóbo,
Ko izgine tiranstvo s svetá.

»Kdaj izpolni preroštvo se tvoje?
Osemnajst sto jaz čakam že let
Pa ti tragikomedijo gledam --
Zgodovíno naziva jo svet ...

»Sém kakó si, tovariš, zablódlil?
Mar pregnal te je cézarjev srd?
Domovina tu morda je tvoja
Med barbari, kjér srečal si smrt?

»Tite Marce moj, blagor pač tebi!
Ti pokoja že našel si raj;
Kdaj ga najde prijatelj tvoj stari --
Ahasverus, popotnik, o kdaj?»

A. Aškerc.

Balada o smrti.

Ko čas je svoje zavrtel koló,
I pota bila tvoja so začeta,
Ki vedno v istem tiru ž njim tekó
In tekla bodo do razsipa sveta
Kar hip rodi, kar stvarijo nam leta,
Spet v hipu, v teku let se v nič razbije;
To delo tvojih je mogočnih rok,
Iz katerih nam v obraz trohnelost dije --
Rešnica ti si vseh nadlóg!

Ves svet ti izročilo je nebó:
Ponosni grad, ponižna kočá kmeta,
Brezmejno mórje, zémlje temno dnó
Odpirajo torišča ti nešteta.
Na bojnem polji mladih borcev četa,
Star eremit, otožni sin samije,
Vsi neštevilna čeda smo otrók,
Ki pred tebój drhtéč za tebe žije.
Rešnica ti si vseh nadlóg!

Dà, pred tebój drhtí strahú vsakdó,
Naj veselí se še mladosti cveta,
Naj sneg pobelil mu je že glavó,
Naj mu bodočnost nič več ne obeta,
Sedanjest krono trnjevo mu spleta,
Le prosi, moli, v sólzah roke vije,
Da tebe bi obvaroval ga Bog,
A tvoja kal v njem od zíbéli klije --
Rešnica ti si vseh nadlóg!

Poslanica:

O smrt, ko zadnja ura mi odbije,
Ko v mrzlem potu ležal bom uhóg,
Daj, da se vzdih mi v slavo ti izvije:
Rešnica ti si vseh nadlóg!

Fr. Gestrin.

